

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola se nachází v centru obce Dětrichov nad Bystřicí. Obec leží v pohoří Nízkého Jeseníku, na úpatí nejvyššího vrcholu Slunečné /800 m n.m./. Obcí prochází silnice I. třídy z Bruntálu směrem na Olomouc a železniční trať Krnov – Olomouc.

Úplnost a velikost školy

Jsme neúplná škola s 1.-5. ročníkem, škola málotřídního typu. Škola vzdělává žáky pěti ročníků (ve věku 6 – 11 let), kteří jsou rozděleni do dvou tříd.

Vybavení školy

V budově jsou dvě kmenové třídy, oddělení školní družiny a jedna odborná – počítačová učebna. Součástí školy je tělocvična a školní zahrada se školním hřištěm.

Škola má světlé, čisté a estetické prostory. Na jejím vzhledu se podílejí žáci i učitelé. Prostory pro výuku jsou dostatečně veliké.

Na škole je dodržován pitný režim, děti mají možnost stravovat se ve školní jídelně, která se nachází v budově MŠ. V době přestávek a volna mají žáci možnost využívat všech prostor školy pod dozorem pedagogických pracovníků. K využití odpoledního času mají žáci možnost se zapojit do zájmových kroužků, které jsou organizovány jako součást činnosti školní družiny. Výsledky z kroužků jsou prezentovány na veřejnosti. Pro keramický kroužek je škola vybavena keramickou pecí. Výrobky jsou používány k výzdobě školy, jako dárky při konání školních akcí. Každoročně pořádáme mimoškolní akce pro rodiče a veřejnost.

K pohybovým aktivitám žáci využívají tělocvičnu, školní hřiště, školní zahradu a také obecní hřiště. Pro veřejná vystoupení, výstavky prací a jiné mimovyučovací akce využívá škola prostory školy. Vyučující mají možnost využívat počítače, internet, kopírku, vybavení je umístěno v ředitelně školy. V počítačové učebně je učitelům i žákům k dispozici knihovna .

Materiální vybavení vzhledem k počtu dětí a potřebám k výuce je dostatečné. Na tvorbě pomůcek se podílejí také žáci se svými učiteli.

Vytváření a sestavování rozvrhu hodin umožňuje jeho pružné přizpůsobení aktuálním potřebám. Jelikož se ve všech ročnících učitelky střídají při výuce, žáci mají možnost zvykat si postupně na různý styl výuky pedagogických pracovníků.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 3 členy, dvě kvalifikované učitelky a jednu vychovatelku s odpovídající kvalifikací. Odbornost výuky je kvalifikovaná z cca 77%. , jelikož kromě dvou kvalifikovaných učitelek vyučuje na částečný úvazek i vychovatelka školní družiny, která nemá požadované vzdělání a učitelka mateřské školy, která si doplňuje vysokoškolské vzdělání. Všechny kmenové pedagogické pracovnice jsou zkušené, délka jejich praxe se pohybuje mezi 20 – 35 lety, přesto se i nadále aktivně vzdělávají.

Charakteristika žáků

Žáci navštěvující naši školu jsou převážně místní, bydlí v Dětrichově nad Bystřicí. Výjimečně některý z žáků dojíždí z některé z okolních obcí. Školní klima je vstřícné a přívětivé, vztahy mezi účastníky pedagogického procesu jsou přátelské. Mezi dětmi se neprojevují výraznější sociální rozdíly, i proto není nutno prozatím řešit významnější kázeňské problémy. Patologické projevy chování jsou výjimečné a ojedinělé.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou po dohodě s učitelem kdykoliv školu navštívit. Při jednání učitele s rodiči (konzultační a informační schůzky) jsou žáci přítomni. Na třídních schůzkách jsou rodiče seznamováni s aktuálním vývojem vzdělávací soustavy, učitelky představují rodičům alternativní metody práce. Pro rodiče a zákonné zástupce organizuje škola mnoho zajímavých akcí, na některých prezentují žáci své dovednosti, na jiných mají možnost rodiče spolupodílet se na jejich organizování a participovat i na jejich průběhu.

Při škole pracuje Školská rada.

Škola úzce spolupracuje s obcí, s PPP. Velmi dobrá je spolupráce školy s mateřskou školou, se kterou je spojena v právním subjektu. Jsou pořádány společné akce, předávány informace o dětech před zápisem k povinné školní docházce, spolupracují pedagogové i provozní pracovníci.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

↑ ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

„PAVUČINKA“

21.století je stoletím našich dětí.

Naše děti budou hledat nové cesty,

utvářet hodnoty nové společnosti,

budou ovlivňovat její kulturu,

budou řídit svět.

Jaký bude svět nové generace, záleží dnes i na nás.

Dokážeme předat dětem svou zkušenost, nabídnout jim to nejlepší z nás,

připravit je do života?

Dokážeme přispět k rozvoji tělesně, mentálně a mravně vyspělých osobností?

- ➔ *V naší škole se všichni dobře známe. My pedagogové žijeme společně se svými žáky v jedné obci, známe se s jejich rodiči. Mnozí z nich navštěvovali ve svém dětství naši školu, některé z nich jsme dokonce i vyučovali.*
 - ➔ *Dnes na základě svých zkušeností vytváříme školní vzdělávací program, kterému jsme dali jméno „Pavučina“. K názvu nás inspirovala skutečnost, že život v naší malé škole je vystaven právě na úzkých vzájemných vztazích mezi lidmi, na vazbách přátelství, vstřícnosti a vzájemné pomoci. Jen na nás záleží, jak pevné pouto se mezi námi vytvoří, jakou důvěru a podporu získáme od svých žáků a jejich rodičů.*
 - ➔ *Ještě další asociace nás v souvislosti s názvem našeho školního programu napadá. Současné vědění a poznání světa již nelze rozdělit do striktních omezených vědních oborů a nauk, všechno souvisí se vším, jedno navazuje na druhé, jedinou informaci lze využít v mnoha oblastech. Jedno pochybení může spustit nekonečný řetěz omylů a ztrát. Nad všechny znalosti člověka se cení jeho všestrannost, pružnost a kreativita.*
 - ➔ *Úkolem nás pedagogů je pomoci svým žákům vytvořit si co nejrozmanitější, nejpevnější a zároveň nejpružnější síť - pavučinku znalostí, dovedností i zájmů, přátelství a tolerance a porozumění.*
-
- ➔ *Naše škola tedy nepreferuje jen rozum, činnosti nebo smysly. Všechny aspekty lidského života a jeho rozvoje se vzájemně prolínají tak, aby každý obsah a každý předmět působil na smysly, myšlení, pocity a činnost. Ve vyučování budou poznávány, představovány a rozvíjeny nejrůznější formy vzájemného soužití jedinců se všemi jejich problémy a zkušenostmi a možnostmi. To vše předpokládá nové didaktické vztahy učitele a žáka. Množství zájmů, dovedností, učebních cest, činností a schopností žáků lze rozvíjet a využívat pro vzdělávací proces jen v plně předem naplánovaném a uskutečňovaném svobodném klimatu školy.*
 - ➔ *Naše škola chce poskytnout každému rovnocenné šance - orientuje se na všeobecné univerzální hodnoty, aktivně je brání a prosazuje v praxi (lidská práva, právo jedince na vlastní rozvoj a plnohodnotný život, naplňování sociálních potřeb, uchování pestrých forem života, princip pospolitosti a vzájemnosti apod.)*

Současně reflektujeme i nově stanovené celospolečenské vize:

- ekologická – život v harmonii s přírodou
- politická – život v demokraticky spravedlivé společnosti
- sociální – život v partnerské společnosti
- biologická – život v technologicky pohodlné společnosti, umožňující ovlivnit vlastní život
- postmoderně estetická – život ve společnosti kreativní
- etická – život v multikulturně tolerantní společnosti

Chceme učit své žáky

UČIT SE - JEDNAT - ŽÍT - BÝT

Ale

J. A. K. ?

STANOVILI JSME SI DEVATERO PRIORIT NAŠÍ ŠKOLY

J...?

I. JISTOTA

- *Vytváříme pohodové a vstřícné klima, zdravé prostředí.*
- *Rozvíjíme optimální vztahy mezi všemi účastníky vzdělávacího procesu.*
- *Směřujeme ke stěžejnímu cíli našeho vzdělávacího programu, jímž je celostní rozvoj osobnosti člověka.*

→

II. JEDINEČNOST

- *Respektujeme každého člověka jako jedinečnou osobnost, která má právo na individuální přístup.*
- *Rozvíjíme dovednost sebepoznání*
- *Podporujeme sebedůvěru žáků.*

III. JINAKOST

- *Jinakost a různorodost je základním znakem a současně podmínkou života na Zemi.*
- *Přirozenou součástí výchovy na naší škole je rozvoj pozitivních vztahů.*
- *Podporujeme životní postoje a hodnoty, směřující k respektování, toleranci a pospolitosti.*

A...?

IV. ALTERNATIVA

- ➔ *Hledáme nové možnosti, cesty a přístupy nejen v oblasti vzdělávání dětí.*
- ➔ *Vysoce vyzdvihujeme nutnost sebevzdělávání učitelů.*
- ➔ *V rámci poskytování poradenské služby poskytované rodičům žáků nabízíme nové informace a alternativní pohledy i jim.*
- ➔ *Respektujeme možnost volby, diskutujeme, hledáme kompromisy a přijatelná řešení.*

V. AKTIVITA

- ➔ *Své žáky motivujeme k činnosti a činorodosti.*
- ➔ *Nabízíme žákům aktivity směřující k rozvíjení a uspokojování jejich zájmů.*
- ➔ *Cílem našeho působení je aktivní a samostatný žák.*

VI. AUTONOMIE

- ➔ *Naše škola existuje již více než půl století. Můžeme již navazovat na tradice, především se však snažíme posunout školu dál, rozvíjet tradice školy a současně vytvářet její specifčnost.*
- ➔ *Vytváříme autonomní prostředí, v němž nabízíme všem aktérům vzdělávacího procesu možnost spolupodílet se na jeho rozvoji.*
- ➔ *Uvědomujeme si zásadní odpovědnost za kvalitu výchovně vzdělávacího procesu.*

K...?

VII. KREATIVITA

- ➔ *Umožňujeme žákům rozvíjet svou tvořivost a fantazii, uplatňovat svou zkušenost a osobitost .*
- ➔ *Nabízíme dětem aktivity, které vyvolávají emocionální prožitky.*

VIII. KOMUNIKACE

- ➔ *Rozvíjíme komunikativní dovednosti žáků.*
- ➔ *Zaměřujeme se především na rozvoj čtenářských dovedností, dovedností otevřené a efektivní komunikace.*
- ➔ *Uvědomujeme si, že úspěšnost člověka závisí především na schopnostech komunikovat s ostatními lidmi.*

IX. KOOPERACE

- ➔ *Vytváříme pozitivní vztahy ve skupině, ve společenství.*
- ➔ *Preferujeme týmovou spolupráci, podporujeme empatii a ochotu ke vzájemné pomoci mezi žáky.*
- ➔ *Vážíme si partnerství, a to ve všech rovinách, mez všemi aktéry vzdělávání (učitel-žák-rodě).*

→ **ROLE AKTÉRŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ**

UČITEL	ŽÁK	RODIČ
♦samostatně se rozhoduje v otázkách vzdělávání ♦podílí se na řízení školy ♦využívá možnost kooperace učitelů a spolupracuje v týmu ♦vzdělává se a seberealizuje dle svých zájmů a schopností ♦zařazuje inovativní prvky ve výuce ♦rozvíjí svou schopnost získávat a předávat informace ♦projevuje odvahu ke změně ♦jeho angažovanost a iniciativa výrazně vystupuje nad rámec jeho povinností ♦je vysoce odpovědný ♦provádí smysluplnou sebereflexi, sebehodnocení ♦uplatňuje svou tvořivost ♦vytváří pozitivní klima školy ♦zvyšuje svou odbornou pedagogickou způsobilost ♦rozvíjí své osobnostní předpoklady pro výkon profese	♦rozvíjí svou samostatnost a odpovědnost ♦uplatňuje tvořivost, rozvíjí své zájmy ♦využívá školu jak prostor pro partnerství a seberealizaci ♦využívá své právo nesouhlasit, vyjádřit svůj názor ♦má právo sebevzdělávat se, učit druhé ♦má možnost volby, právo na individuální cestu, tempo i způsob učení ♦rozvíjí svou osobnost ♦využívá své právo na informace ♦provádí své sebehodnocení, účastní se svého hodnocení ♦sebevzdělává se ♦aktivně se podílí na životě školy	♦aktivně využívá své právo na informace ♦angažuje se, aktivně se podílí na životě školy ♦využívá své právo podporovat školu ♦má právo zúčastňovat se vzdělávacího procesu ♦volí školu pro své dítě, formy vzdělávacího procesu ♦pocituje odpovědnost za výchovu dítěte ♦vytváří rodinnou pohodu posilující osobnostní rozvoj dítěte ♦pozitivně formuje vztah dítěte ke vzdělávacímu procesu ♦participuje na tvorbě školního kurikula a na jeho hodnocení

▲ **VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE**

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE V OBLASTI KOMPETENCE K UČENÍ	
STRATEGIE	FORMY A METODY
Učíme žáky ♦ používat rozmanité pomůcky, manipulovat s nimi ♦ využívat různé zdroje informací ♦ uvědoměle pracovat s textem	➔ učebnice, knihy, encyklopedie, časopisy, tisk ➔ média – počítač, internet, televize, rozhlas, záznamová média ➔ exkurze, výlety, besedy ➔ činnostní učení-vytváření vlastních pomůcek a manipulace s nimi ➔ kritické myšlení (E-U.R, INSERT, volné psaní, myšlenková mapa...)
♦ hovořit o způsobech, metodách a strategiích svého učení. ♦ ověřovat si efektivitu svého učení	➔ kritické myšlení (reflexe, volné psaní, zrcadlo...) ➔ portfolio (sebehodnocení)
Podporujeme ♦ aktivitu, iniciativu a tvořivost žáka při realizaci vlastních nápadů	➔ kritické myšlení ➔ činnostní učení ➔ projekty, hra, námětové vyučování ➔ výtvarná činnost, hudební výchova, pohybová výchova ➔ zájmová činnost
Vedeme žáky ♦ k vyhledávání a opravě chyb ♦ hodnocení výsledků i průběhu svého učení Oceňujeme ♦ ochotu žáka dále na sobě pracovat	➔ portfolio ➔ slovní hodnocení ➔ kritéria hodnocení ➔ spolupráce s rodinou
Rozvíjíme ♦ zájem žáka o učení, radost z učení ♦ dovedost vyhledávat informace, formulovat otázky, odpovědi ♦ dovednost žáka spojovat své vědomosti s vlastní zkušeností ♦ dovednost využívat získané výsledky učení v praxi	➔ motivace ➔ projektové dny ➔ výlety a exkurze ➔ činnostní učení ➔ kritické myšlení (E-U-R..., zážitkové čtení)
Učíme žáka ♦ zpracovávat si výpisky, nákresy, záznamy, obrázky, myšlenkové mapy, osnovy apod. ♦ vytvářet si portfolio a uvědoměle s ním pracovat	➔ kritické myšlení ➔ portfólio ➔ sešity, plakáty ➔ sebehodnocení
Učíme žáka ♦ prezentovat výsledky svého učení písemně a ústně	➔ výstupy z projektů, námětového učení, vystoupení na veřejnosti

**VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
V OBLASTI KOMPETENCÍ K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

STRATEGIE	FORMY A METODY
Učíme žáka ♦ vnímat problémové situace ♦ přemýšlet o nesrovnalostech ♦ pojmenovat problém	➔ metody „Čtením a psaním ke kritickému myšlení“ ➔ události, noviny, texty, filmy apod. ➔ kritické myšlení ➔ pravidla
Rozvíjíme dovednosti ♦ vyhledávat informace k řešení problémů ♦ vybírat, třídit, rozlišovat, přidávat či vyřazovat ♦ popisovat, uvádět příklady ♦ vysvětlovat a zdůvodňovat	➔ modelové situační scénky, tvořivá dramatika ➔ uplatnění vlastního názoru ➔ modely, fotografie obrázky ➔ tematická výuka, projektové vyučování ➔ činnostní učení
Učíme žáka ♦ hledat řešení problému ♦ používat dříve naučenou látku při řešení problému - aplikuje, vypočítá, vyřeší, připraví, vytvoří, uspořádá, předvede, nakreslí	➔ mapa, plán, projekt, graf, ➔ ilustrace, plakát, myšlenková mapa ➔ dramatizace ➔ tvořivý přístup
Rozvíjíme dovednost žáka ♦ řešit problém ♦ rozčlenit složitou věc na její komponenty ♦ vysvětlit, proč je věc uspořádána daným způsobem – porovnávat, hledat rozdíly, prozkoumávat, analyzovat	➔ dotazník, diskuze, spolupráce ➔ zpráva, přehled, osnova, plán ➔ odhalení chyby
Nabízíme žákům činnosti, při nichž žák ♦ ověřuje prakticky správnost řešení problému ♦ vytváří z několika jednodušších komponentů původní a složitý výrobek - tvoří, staví, zorganizuje, předvede	➔ plány ➔ soubory pravidel ➔ výrobek ➔ vlastní produkce
Učíme žáka ♦ kriticky hodnotit výsledek i průběh práce ♦ rozhodovat se ♦ diskutovat	➔ zpětná vazba ➔ hodnocení ➔ sebehodnocení ➔ porovnání

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE V OBLASTI KOMUNIKATIVNÍCH KOMPETENCÍ	
STRATEGIE	FORMY A METODY, ČINNOSTI
Učíme žáky ♦ používat různé typy textů, záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků a porozumět jim	→ literatura, umění → učebnice, tisk, média → mapa, graf, tabulka → zkratky, plány, návody
Rozvíjíme dovednost žáka ♦ reprodukovat zprostředkované informace věcně správně, výstižně, v logických souvislostech ♦ všimnout si detailů a podstatných náležitostí	→ kritické myšlení (čtením a psaním ke kritickému myšlení) → portfolio
Pravidelně zařazujeme ♦ nácvik souvislého mluvního projevu, kdy žák hovoří o pozorovaném jevu, vypráví vlastní zážitky, příběhy ♦ nácvik kultivovaného vyjadřování se snahou zaujmout posluchače	→ popis, vyprávění, dialog → recitace, přednesové čtení → zájmová činnost
Vedeme žáka k dovednosti ♦ naslouchání promluvám druhých lidí, vhodných reakcí (neposmívat se) ♦ zapojit se do diskuze, vyjádřit a obhájit vlastní názor Ověřujeme si dovednost ♦ porozumění	→ komunitní kruh → skupinová práce → besedy, diskuze → ankety, dotazníky
Důsledně dbáme na to, zda žák ♦ dodržuje v písemném projevu pravopisná a stylistická pravidla ♦ píše čitelně a úpravně	→ pravopisný výcvik (ČJ, AJ) → zprávy, zápis, produkční činnosti → nástěnky
Učíme žáka ♦ písemně zaznamenávat zajímavé poznatky, vlastní myšlenky, názory a dojmy	→ čtenářský a kulturní deník → cesty za poznáním (vycházky, výlety, exkurze) → metody kritického myšlení
Pravidelně a trvale rozvíjíme dovednosti žáků ve čtení ♦ technika čtení (přiměřená rychlost, intonace, pečlivá výslovnost) ♦ dobré porozumění	→ čtenářské chvíle → školní knihovna, klub mladých čtenářů → výstavy knih

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE V OBLASTI SOCIÁLNÍCH A PERSONÁLNÍCH KOMPETENCÍ	
STRATEGIE	FORMY A METODY
Pravidelně a soustavně zařazujeme kooperativní činnosti (práce ve dvojicích, skupinách, třídní a celoškolské projekty apod.)	➔ činnostní učení ➔ kritické myšlení ➔ kooperativní vyučování ➔ třídní a školské projekty ➔ zájmová činnost ➔ komunitní kruh
Učíme žáka • podílet se na ujasnění zadání úkolu • podílet se na přípravě pomůcek • podílet se na rozdělení rolí ve skupině • přijímat přidělený úkol nebo roli, či si vybrat si takový úkol nebo roli, které dokáže splnit • dělat všechno pro to, aby úkol splnil • podílet se na jednotlivých činnostech, včetně závěrečného uklidu pracovního místa	
Vedeme žáka k postupu • při problémech s plněním úkolu se snaží najít jejich příčiny • když si sám neumí poradit, hledá pomoc u spolužáků, v knihách apod. • učitele požádá o radu až nakonec	
Vysvětlujeme žákům podstatu kooperativní práce • při domlouvání se ve skupině si žák vyslechne nápad, názor, radu nebo kritiku od ostatních • přemýšlí o těchto podnětech a snaží se z nich poučit • přijímá náměty druhých a sám nabízí nové • výsledkem kooperativní práce je kompromis	
Rozvíjíme dovednost hodnocení • hledat, co je na nápadech a práci druhých dobrého • sdělovat jim to vhodnou formou • neposmívat se • nesvalovat vinu na druhé • porovnávat výsledky činnosti se stanovenými kritérii	

**VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
V OBLASTI OBČANSKÝCH KOMPETENCÍ**

STRATEGIE	FORMY A METODY
Zapojujeme žáka ♦ do vytváření pravidel soužití a kontroly jejich dodržování ♦ do sebehodnocení i hodnocení postojů (žáků, učitelů, reálných osobností, literárních, filmových postav) ♦ důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel ♦ vytváříme povědomí o důsledcích vyplývajících z jejich nedodržení	➔ pravidla soužití (třída, škola, školní družina) ➔ komunitní kruh, besedy ➔ volné psaní ➔ modelové situace, situační scénky
Pozitivně hodnotíme postoje, které přispívají ke zlepšení klimatu školy, k vytváření pozitivního obrazu školy i jedince na veřejnosti. Motivujeme žáky k přijímání obecně uznávaných hodnot ♦ lidskost, sebeúcta ♦ schopnost postarat se o druhého ♦ čestnost, fair play ♦ odpovědnost za vlastní chování ♦ ekologické povědomí (vztah k přírodě, šetrnost, úcta k životu)	➔ pravidla hodnocení chování a postojů ➔ ocenění příkladného jednání ➔ zážitkové učení, hry a soutěže ➔ projekty ➔ badatelské vycházky
Hovoříme s žáky na téma ♦ lidská práva ♦ ekologická ohrožení ♦ tradice, kultura a náboženství u nás a ve světě	➔ projekt Lidská práva ➔ regionální zvláštnosti ➔ svátky, oslavy ve škole ➔ filmy, encyklopedie, tisk
Upozorňujeme žáka na možná nebezpečí a ohrožení Učíme žáka vyhýbat se nebezpečným situacím, předcházet jim a vhodně reagovat v kritických situacích a při ohrožení	➔ dopravní výchova ➔ výchova ke zdravé, tělesné výchově ➔ krizové situace

**VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
V OBLASTI PRACOVNÍCH KOMPETENCÍ**

STRATEGIE	FORMY A METODY
Učíme žáka ♦ používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení ♦ používat netradiční materiály a přírodniny	➔ činnostní učení ➔ zájmová činnost
Seznamujeme žáky ♦ s jejich povinnostmi, vyžadujeme jejich plnění ♦ s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví ♦ s problematikou ochrany životního prostředí, kulturních a společenských hodnot	➔ výchova ke zdraví ➔ enviromentální výchova ➔ regionální zvláštnosti a tradice, život v obci
Hovoříme s žáky o jejich ♦ zájmech a zálibách ♦ dovednostech, schopnostech, jejich nadání ♦ profesním zaměření	➔ zájmová činnost ➔ sebepoznání, sebehodnocení ➔ exkurze ➔ besedy

♦ **ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI**

ZA ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI JSOU POVAŽOVÁNI ŽÁCI SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM, ŽÁCI SE ZDRAVOTNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM A ŽÁCI SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - žáci se specifickými poruchami učení

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny.

Při plánu a realizaci vzdělávacího procesu vycházíme z konkrétního zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáků.

Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče, výuka však zpravidla probíhá v běžné kmenové třídě, kde je žák integrován, pokud poradenské zařízení nedoporučí jiný postup.

V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termín reedukační péče, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat. Všichni vyučující pedagogové respektují doporučení tohoto pedagoga i při běžné výuce. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - žáci zrakově a sluchově postižení

Vzdělávání žáků zrakově postižených bude probíhat formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů.

V rámci disponibilní dotace budou realizovány podle individuálních potřeb jednotlivých žáků předměty speciální péče – zejména:

- ***prostorová orientace a samostatný pohyb zrakově a sluchově postižených***
- ***zraková a sluchová stimulace***
- ***práce s optickými pomůckami***
- ***logopedická péče***
- ***zdravotní tělesná výchova***

Rozvrh hodin a týdenní časové dotace budou zpracovány na každý školní rok tak, aby byl naplněn učební plán daného ročníku ve spolupráci s SPC. Podle stupně postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – žáci tělesné postižení

Vzdělávání žáků tělesně postižených bude probíhat formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se přearažení žáka z tělesné výchovy do zdravotní tělesné výchovy, omezení ve výtvarné výchově, pracovních činnostech, případně v ostatních předmětech.

Protože škola není bezbariérová, je nutné požadovat přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Učitel musí žáky na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

Vzdělávání žáků s autismem

Jedná se o žáky s lehčími formami autismu (s autistickými rysy). Vzdělávání těchto žáků bude probíhat formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu.

Učitel musí s žáky, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s takto postiženými spolužáky.

Na základě posouzení SPC o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní.

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat formou individuální integrace.

Ve spolupráci a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci.

Učitel musí s žáky, stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s tímto žákem. Zavést systém pochval a trestů.

Vzdělávání žáků s více vadami

Vzdělávání žáků s více vadami bude probíhat formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení příslušných speciálně pedagogických center nebo pedagogicko-psychologických poraden budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se těchto žáků.

Na základě posouzení SPC nebo PPP o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

♦ ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM

Tato problematika se týká žáků z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, žáků s nedostatkem podpory rodinného zázemí / dítě je výchovně zanedbané, rodina z různých důvodů nemůže dítěti poskytnout potřebnou podporu při domácí přípravě na výuku nebo se školou dlouhodobě nespolupracuje, z důvodů finanční nouze nemůže hradit učební pomůcky a učebnice apod./. Integraci těchto žáků věnujeme patřičnou specifickou péčí, pomáháme jim začlenit se mezi ostatní žáky, změnit jejich základní sociální a hygienické návyky. Tato snaha se neobejde bez spolupráce s rodiči, s dětskými a odbornými lékaři, s logopedem, s pedagogicko psychologickou poradnou.

- Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných
- Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících.
- V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin.
- Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň ...
- Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách.
- Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny.
- Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci

jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu.

- Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.
- Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.
- Specifika mimořádně nadaných žáků:
 - žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
 - tendence k vytváření vlastních pravidel
 - vlastní pracovní tempo
 - vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu
 - malá ochota ke spolupráci v kolektivu
 - rychlá orientace v učebních postupech
 - záliba v řešení problémových úloh
 - dobrá paměť, hledání kreativních postupů
 - vhled do vlastního učiva
 - zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva
 - potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí
- Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným žákům je zapotřebí dostatek vnímavosti okolí ke specifickým žákům.
- Výuka mimořádně nadaných žáků :
 - individuální vzdělávací plány
 - doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
 - zadávání specifických úkolů
 - zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
 - vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech
 - občasné vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
 - účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH	TÉMA	METODY, FORMY, NÁMĚTY	PŘEDMĚT
Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání, sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygiena - Kreativita	„Já a můj svět“	- Interaktivní hry, cvičení - Zážitková pedagogika - Tvořivé dílny	- PRV, ČJ, AJ, M, HV, TV, VV, PČ, školní družina, zájmové kroužky – 1. - 5. ročník - VV, HV, zájmové kroužky, školní družina – 1. - 5. ročník
Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice	„Já a můj svět“	- Pohádky a příběhy z celého světa – zamyšlení, řešení problémů, pomoc druhému, lidskost - Heloween, oslavy Vánoc, Velikonoc - Žákovský parlament	- PRV, ČJ, AJ, M, školní družina, zájmová činnost – 1. - 5. ročník - AJ, ČJ – 1. - 5. ročník - PRV, ČJ – 4. - 5. ročník
Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika	Pravidla soužití	- Společné vytváření pravidel - Veřejně prospěšné práce v okolí školy, v obci - Prezentace školy na veřejnosti - Besedy, diskuze	- Celoroční třídní projekt - PRV, JČ, školní družina, zájmové kroužky - PČ, školní družina, zájmové kroužky – 1. - 5. ročník - Kulturní vystoupení – 1. - 5. ročník - ČJ, PRV – 3. - 5. ročník

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

TEMATICKÝ OKRUH	TÉMA	METODY, FORMY, NÁMĚTY	PŘEDMĚT
Občanská společnost a škola	♦ Pravidla soužití	♦ Společné vytváření pravidel ♦ Třídnické hodiny	♦ Celoroční projekt - PRV, ČJ, školní družina, zájmové kroužky ♦ ČJ, PRV - 4. - 5. ročník
Občan, občanská společnost a stát	♦ Lidská práva, práva dětí	♦ „Příběhy“ – zamyšlení, řešení problémů, pomoc druhému, lidskost	♦ ČJ, PRV, VV, školní družina – 1. - 5. ročník
Formy participace občanů v politickém životě	♦ Obec, škola, rodina ♦ Co to znamená, když se řekne.....? (politika, volby, demokracie)	♦ Veřejně prospěšné práce v okolí školy, v obci ♦ Prezentace školy na veřejnosti ♦ Třídnické hodiny, besedy	♦ ČJ, PRV, PČ, HV, VV, PČ, školní družina, zájmové kroužky – 1. - 5. ročník ♦ PRV, ČJ – 3. - 5. ročník
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	♦ Víím, co smím a mám	♦ Besedy, diskuze	♦ PRV, ČJ – 1. - 5. ročník

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

TEMATICKÝ OKRUH	TÉMA	METODY, FORMY, NÁMĚTY	PŘEDMĚT
<i>Evropa a svět nás zajímá</i>	♦ Poznáváme Evropu a svět ♦ Zvyky a tradice ♦ Evropská a světová kultura a umění ♦ Civilizace ♦ Všude žijí lidé	♦ Projektové dny ♦ Heloween, oslavy Vánoc, Velikonoc ♦ Pohádky a příběhy z celého světa ♦ Tvořivé dílny – inspirace uměním dávných civilizací z různých kontinentů ♦ Projekt Den Země	♦ Celoškolní projekt - PRV, ČJ, AJ, M, HV, PČ, VV, TV, školní družina, zájmové kroužky ♦ Zájmové kroužky, školní družina, akce pro veřejnost ♦ ČJ, AJ – 1. - 5. ročník
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	♦ Naše vlast a Evropa ♦ Evropa a svět		♦ HV, VV, PČ, TV, zájmové kroužky – 1. - 5. ročník
<i>Jsme Evropané</i>	♦ Historie a budoucnost Evropy ♦ Jsme evropská škola		♦ Celoškolní projekt - PRV, ČJ, AJ, M, VV, školní družina, zájmové kroužky

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH	TÉMA	METODY, FORMY, NÁMĚTY	PŘEDMĚT
Kulturní difference	- Odkud pocházím - zvyky a tradice - světová kultura - propojený svět	- Projektové dny - Heloween, Vánoce, Velikonoce - Pohádky a příběhy z celého světa	- Celoškolní projekt PRV, ČJ, AJ, M, HV, PČ, VV, TV, školní družina, zájmové kroužky - Zájmové kroužky, školní družina, akce pro veřejnost – 1. - 5. ročník - ČJ, AJ – 1. - 5. ročník
Lidské vztahy	Pravidla soužití	- Společné vytváření pravidel - Pohádky a příběhy z celého světa - zamyšlení, řešení problémů, pomoc druhému, lidskost	- Celoroční projekt - PRV, ČJ, AJ, VV, školní družina, zájmové kroužky - ČJ, AJ – 1. - 5. ročník
Etnický původ	Rozmanitost vidění	Projekty s tématy Cesta kolem světa	Celoškolní projekt -PRV, ČJ, AJ, M, HV, PČ, VV, TV, školní družina, zájmové kroužky
Multikulturalita	Jazyk, nástroj dorozumívání	Projekty s tématy Cesta kolem světa	Celoškolní projekt - PRV, ČJ, AJ, M, HV, PČ, VV, TV, školní družina, zájmové kroužky
Princip sociálního smíru a solidarity	Lidská práva	- Společné vytváření pravidel - Pohádky a příběhy z celého světa – zamyšlení, řešení problémů, pomoc druhému, lidskost	- Celoroční celoškolní projekt - PRV, ČJ, AJ, VV, školní družina, zájmové kroužky - ČJ, AJ – 1. - 5. ročník

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

<i>TEMATICKÝ OKRUH</i>	<i>TÉMA</i>	<i>METODY, FORMY, NÁMĚTY</i>	<i>PŘEDMĚT</i>
<i>Ekosystémy</i>	♦ Za tajemstvím lesa ♦ Kulturní krajina	♦ Vycházky ♦ Fotodokumentace	♦ PRV, školní družina, zájmové kroužky – 1. - 5. ročník ♦ PRV, školní družina, zájmové kroužky, akce pro veřejnost – 3. - 5. ročník
<i>Základní podmínky života</i>	♦ Živá voda ♦ Země se dusí	♦ Projekt Den Země	♦ Týdenní celoškolní projekt - PRV, JČ, AJ, VV, školní družina, zájmové kroužky
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	♦ Třídění odpadu	♦ Námetové hry ♦ Třídění a sběr odpadových surovin ♦ Veřejně prospěšné práce v okolí školy, v obci	♦ Celoroční celoškolní projekt ♦ PČ, školní družina, zájmové kroužky – 1. - 5. ročník
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	♦ Vliv prostředí na naše zdraví	♦ Besedy, relaxace, psychohygiena ♦ Projekt Den Země	♦ PRV, ČJ, VV, PČ, TV, přestávky (relaxace), školní družina, zájmové kroužky ♦ Týdenní celoškolní projekt - PRV, ČJ, AJ, VV, školní družina, zájmové kroužky

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH	TÉMA	METODY, FORMY, NÁMĚTY	PŘEDMĚT
A \ Receptivní činnosti <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>	♦ Dětský časopis	♦ Tvořivé činnosti	♦ ČJ, AJ, PČ, VV – 1. - 5. ročník ♦ Zájmová činnost
<i>Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</i>	♦ Co jsem viděl – co jsem slyšel (médiá)	♦ Beseda, diskuze	♦ PRV, ČJ, školní družina, zájmové kroužky – 3. - 5. ročník
<i>Stavba mediálních sdělení</i>	♦ Vánoční jarmark, akce pro veřejnost	♦ Kulturní vystoupení na veřejnosti	♦ ČJ, AJ, HV, zájmové kroužky – 1. - 5. ročník
<i>Fungování a vliv médií ve společnosti</i>			
<i>Vnímání autora mediálního sdělení</i>			
B \ Produktivní činnosti			
<i>Tvorba mediálního sdělení</i>	♦ Školní - třídní časopis	♦ fotodokumentace, ilustrace, videozáznamy, zprávy. Presentace na veřejnosti	♦ ČJ, AJ, PRV, VV, zájmové kroužky - 1. - 5. ročník
<i>Práce v realizačním týmu</i>			